

Commissie voor de
milieueffectrapportage

ons kenmerk

Aan de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

behandeld door
HL/hb
doorkiesnummer
(030) 234 76 11

Datum: 14 februari 2018
Onderwerp: Evaluatie Tarievenwet Commissie m.e.r.
dossiernummer 33686

Geachte leden van de Tweede en Eerste Kamer,

Desgevraagd reageert de Commissie m.e.r. graag op de 'Evaluatie Tarievenwet Commissie m.e.r.' van 20 september 2017, dat u onlangs heeft ontvangen van de Minister van Infrastructuur en Waterstaat (IenM/BSK2017/300148).

In 2010 besloot de toenmalige regering dat op de advisering van de Commissie het profijtbeginsel van toepassing is. Voor een aantal vrijwillige adviestrajecten werd toen als eerste stap een niet-kostendekkend tarief geïntroduceerd. De introductie van volledig kostendekkende tarieven voor verplichte en vrijwillige adviezen op basis van de Tarievenwet Commissie m.e.r. in juli 2014 was zeer ingrijpend voor de overheden waaraan de Commissie adviseert en voor de Commissie m.e.r. zelf. Vanaf 2014 is de subsidie in de jaarlijkse exploitatiekosten van de Commissie volledig komen te vervallen.

In de afgelopen jaren is met een differentiatie in tarieven naar overheidslaag en complexiteit van de milieueffecten zo veel mogelijk recht gedaan aan de verschillen in kosten van adviestrajecten voor overheden. Met een ingrijpende inkrimping en reorganisatie in 2016 zijn de kosten van de bedrijfsvoering van de Commissie m.e.r. maximaal teruggebracht.

Aan de hoge kwaliteit van onze adviezen hebben we geen concessie gedaan. Het betekent dat er voor de gangbare verplichte toetsingen op dit moment tarieven in rekening gebracht moeten worden tussen de €22.500 (gemeenten) en €38.000 (rijk).

Ontwikkeling kwaliteit van MER

Het onderzoek geeft aan dat er duidelijke signalen zijn dat de kwaliteit van het milieueffectrapport en van de m.e.r.-procedure afneemt, met name bij kleinere gemeenten en adviesbureaus.

Bezoekadres
A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

Postadres
Postbus 2345
3500 GH Utrecht

t (030) 2347666
e mer@eia.nl
w commissiemer.nl

IBAN NL51RABO0394229738
KvK-nr 41185216
BTW-nr NL8004.015.42.B.01

De Commissie m.e.r. onderschrijft dit beeld. Zij constateert dat deze ontwikkeling op gespannen voet staat met het vereiste van de herziene EU-richtlijn voor project-m.e.r. die vraagt om meer waarborgen voor de kwaliteit van milieueffectrapporten.

Ontwikkeling adviestrajecten

Het onderzoek concludeert dat de introductie van tarieven er mede oorzaak van is dat het aantal adviesaanvragen bij de Commissie m.e.r. de afgelopen jaren sterk is teruggelopen. Het aantal uitgebrachte adviezen liep terug van 265 adviezen in 2010 naar 152 adviezen in 2016. Ook de verandering in wetgeving en de economisch slechte situatie tot 2016 zijn daar volgens de evaluatie debet aan.

Het effect van de tariefstelling is voor de Commissie zeer herkenbaar. In de vele contacten die zij in de afgelopen jaren had bij de intake van potentiële adviestrajecten bleek de tariefstelling met name voor kleinere overheden regelmatig een barrière om de Commissie in te schakelen. Dat baart ons zorgen en pleit naar onze mening voor een verlaging van tarieven.

Het evaluatieonderzoek kijkt ook vooruit naar de consequenties van de Omgevingswet. Het onderzoek concludeert dat de Omgevingswet mogelijk veranderingen gaat geven maar dat nog onduidelijk is hoe deze gaan uitpakken. Deze conclusie onderschrijven wij niet. Wij schatten in dat een daling van het aantal m.e.r.-trajecten en minder betrokkenheid van de Commissie m.e.r. na inwerkingtreding van de Omgevingswet zeer aannemelijk is.

- Door de Omgevingswet vervalt de verplichte toetsing op *project*-niveau, die nu verplicht is voor complexe projecten. Onafhankelijke kwaliteitsborging bij projecten als de wijziging of uitbreiding van havens, windturbineparken, luchthavens, buisleidingen, hoogspanningsleidingen en primaire waterkeringen is dan niet meer vanzelfsprekend maar wordt afhankelijk van de keuze van het bevoegd gezag.
- Op *plan*-niveau komen er naar onze inschatting minder plan-m.e.r.'en.
 - Per gemeente komt er één gebiedsdekkend omgevingsplan in plaats van meerdere bestemmingsplannen voor deelgebieden zoals nu het geval is.
 - Er komen minder wijzigingen van omgevingsplannen: het omgevingsplan is globaler, dus is er minder noodzaak tot wijziging.
 - De figuur van het inpassingsplan dat nu meestal plan-m.e.r.-plichtig is vervalt.
 - Minder plannen zullen als m.e.r.-plichtig worden beoordeeld nu de Omgevingswet de plan-m.e.r.-beoordeling introduceert bij kleine wijzigingen en kleine gebieden. De ervaring bij projecten wijst uit dat

een m.e.r.-beoordeling zelden tot de conclusie leidt dat een m.e.r. noodzakelijk is.

Deze wijzigingen wijzen allemaal in de richting van minder (plan-)m.e.r. en minder adviesaanvragen bij de Commissie m.e.r.

Bedrijfscontinuïteit Commissie m.e.r.

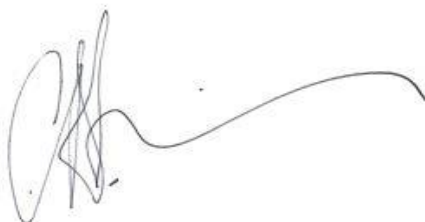
Het onderzoek geeft een juist beeld van de invloed van het dalende aantal adviezen op de bedrijfsvoering. Het onderzoek constateert dat de kennis en expertise van het secretariaat cruciaal is voor het functioneren van de Commissie. Of daar voldoende kritische massa voor overblijft, is volgens het onderzoek een punt van aandacht.

De Commissie onderschrijft de conclusie dat met het teruglopen van de bezetting van het secretariaat er sprake is van risico's voor de kwaliteit van advisering. Door de ingrijpende inkrimping in 2016 is de kennisontwikkeling bij het secretariaat versmald en het kennis verwerven op een laag pitje komen te staan. Ook voor het extern verspreiden van opgedane ervaringen bij m.e.r.-trajecten is nog weinig capaciteit beschikbaar. Dit zal ten koste gaan komen van de kwaliteit van komende milieueffectrapportages.

In combinatie met de teruglopende expertise bij gemeenten en adviesbureaus is de borging van kwaliteit naar de mening van de Commissie geen aandachtspunt, zoals het onderzoek concludeert, maar vraagt het om directe actie.

De Commissie m.e.r. heeft het Ministerie van IenW daarom voorgesteld om in 2018 een extra bedrag €250.000 in te zetten om de kennisontwikkeling en kennisverspreiding op peil te brengen en dit éénmalig te financieren buiten haar reguliere exploitatie om zodat de tarieven in 2018 niet stijgen. Mocht er in 2018 geen sprake zijn van een stijgend aantal adviesaanvragen en de kennisontwikkeling en -verspreiding gefinancierd moet gaan worden met een tariefsverhoging, dan is naar de mening van de Commissie een structurele voorziening voor de financiering van kennisontwikkeling en -verspreiding buiten de tariefstelling om noodzakelijk.

Mocht een nadere toelichting op onze reactie gewenst zijn, dan ben ik daar graag toe bereid. Hoogachtend,

Dr. C.A. Linse
Voorzitter Commissie voor de m.e.r.